

**Житомирський
державний
університет імені
Івана Франка**

**Тернопільський
національний
педагогічний
університет імені
Володимира
Гнатюка**

**Київський
столичний
університет імені
Бориса Грінченка**

Littera Scripta Manet:

**Нові тенденції у перекладознавстві,
філології та лінгводидактиці у контексті
глобалізаційних процесів**

**Матеріали 3-ї Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів та молодих учених**

Житомирський державний університет імені Івана Франка,
5 листопада 2025 року

Житомир 2025

УДК 81'255:81'42:001.891

Н-76

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка від «28» листопада 2025 року,
протокол № 22*

Рецензенти:

Антонюк Н. М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Могельницька Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя Державного університету «Житомирська політехніка»;

Соловйова Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Littera Scripta Manet : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів та молодих учених "**Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів**" / за ред. Полховської М. В., Борисенко Н.Д., Мосієнко О. В., Лисецької Ю. В. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2025. Вип. 11. 406 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, здобувачів та молодих учених «Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів», яка відбулася 5 листопада 2025 року в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в межах відзначення Міжнародного дня науки. Теми доповідей охоплюють лінгвістичну, перекладознавчу та лінгводидактичну галузі.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат,

власних імен, посилань на наукові та літературні джерела, інші відомості відповідають автори публікації.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

©Колектив авторів,2025

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2025

24.Гриб К. А. Адаптація гумору в міжкультурному перекладі: проблеми та стратегії	73
25.Грінько О. В. Маянсько-іспанський контакт і топонімічна стратифікація в регіоні мая	76
26.Гром'як М. М. Методика формування лексичної компетентності старшокласників засобами цифрових ресурсів на уроках англійської мови	79
27.Даниляк Б. О. Translation Challenges in Cross-Cultural Adaptation of Audiovisual Content (A Case Study)	81
28.Денисенко А. Р. Семантичні особливості та проблеми перекладу фототермінів	84
29.Деревицька О. В. Відтворення реалій серіалу “Stranger Things” в українському Перекладі: Лінгвокультурологічний Аспект	87
30.Дмитришин В. С. Інтеграція автентичних матеріалів у процес формування англомовної лексичної компетентності в умовах кооперативного навчання	89
31.Драганчук О. В. Жанрово-стилістична специфіка субстандартної лексики у кінодискурсі	92
32.Дуб Д. Особливості відтворення лексико-стилістичних засобів у перекладі промов політиків	95
33.Дубель М. В. Відтворення термінів криміналістики в англо-українському кіноперекладі	99
34.Дубінський К. В. Проблеми перекладу пісенної лірики в англомовному мюзиклі: культурологічний аспект	102
35.Жеграй Н. Г. Підвищення ефективності навчання аудіювання засобами цифрової платформи ELLLO у старшій школі	105
36.Жигір А. А. Специфіка перекладу каламбурів: основні труднощі	108
37.Жила О. О. Англіцизми у сфері штучного інтелекту та цифрових технологій: нові тенденції іспанської лексики	110
38.Завадська Н. С. Rendering the Speech of American Teens And Adults in the 1960s and 1970s in Ukrainian Translation	112
39.Звіжинська В. В. Individual Reading In English Language Learning	115
40.Іванков В. М. Antonymous Substitution Application In Danielle Steel’s “Echoes” Translation Into Ukrainian	118
41.Їроутова Н. І. Лексико-стилістичні особливості клікбейтних заголовків в англомовних онлайн ЗМІ	121
42.Карпенко Ж. The Harm of Anglicisms to the Language and the Importance of Identifying Them for Translation	123
43.Квашук І. Г. Особливості впливу стереотипів на сучасні художні переклади з англійської мови	126
44.Кебець Д. О. Free Indirect Speech as a Tool for Conveying Emotions in Ukrainian: The Case of Meet Me Under the Northern Lights by Emily Kerr	128
45.Кир'янова Т. Лексичні підходи до перекладу медичних термінів та виразів	131

Дмитришин В.С.
гр. мСОАМ-22
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
Наук. керівник – доктор філософії, викладач каф.англ.філ. Дячук Н.М.

ІНТЕГРАЦІЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ КООПЕРАТИВНОГО НАВЧАННЯ

Лексична компетентність є складною системою знань, навичок і стратегій оперування мовними одиницями, що забезпечує точність і доречність висловлювання. Вона формується через усвідомлену роботу з лексикою, поступове розширення словникового запасу та перенесення лексичних знань у комунікативну практику. Як підкреслюють О. Лех і Т. Космірак, розвиток цієї компетентності неможливий без постійної мовленнєвої взаємодії, у якій слова засвоюються не ізольовано, а в контексті реального спілкування [4, с.108].

У цьому контексті особливе місце посідають автентичні матеріали – тексти, аудіо, відео чи онлайн-ресурси, створені носіями мови для природного використання. На думку І. Коломійчук, автентичні матеріали «забезпечують занурення в живе мовне середовище, допомагають зрозуміти культуру іншомовного спілкування та мотивують до навчання» [3, с.102]. Вони дають змогу учням відчутти природну логіку побудови висловлювань, сприйняти лексику в контексті реальних соціальних ситуацій, розвинути навички інтерпретації та переказу інформації.

Водночас важливою умовою ефективного засвоєння нової лексики є організація навчальної взаємодії в умовах кооперативного навчання. За концепцією О. Пометун, кооперативне навчання спирається на ідею позитивної взаємозалежності, індивідуальної відповідальності та спільної мети [5, с.29]. В умовах групової співпраці учні не лише вивчають лексику, а й застосовують її під час комунікативних завдань, обговорень, мініпроектів. Це створює

середовище, де кожен учасник має власну роль і вносить свій внесок у загальний результат.

Дослідники, В. Безлюдна, В. Неизвестна, Л. Купчик, наголошують, що поєднання автентичних матеріалів із кооперативними технологіями дозволяє підвищити якість засвоєння лексики завдяки емоційній залученості учнів, підкріпленню мовних дій контекстом і взаємним навчанням. Учні вчаться аналізувати зміст, добирати доречні слова, порівнювати варіанти перекладу, формулювати власні висловлення з опорою на почуте чи прочитане [1, с.106; 2, с.110].

Ефективним є впровадження таких моделей кооперативного навчання, як STAD, Jigsaw, Think–Pair–Share, Round Robin, які поєднують роботу з автентичними текстами та розвиток соціальних навичок. Наприклад, у моделі Jigsaw учні опрацьовують різні частини реального тексту – статті, блогу чи інтерв'ю, – після чого презентують засвоєну лексику групі. Така діяльність не лише розширює словниковий запас, а й тренує уміння узагальнювати, ставити запитання та висловлювати аргументовані думки.

Інтеграція автентичних матеріалів у групову роботу також передбачає створення спільних продуктів: плакатів, блогів, презентацій, відеопостів. Такі проекти стимулюють творче мислення, сприяють розвитку самостійності, а також забезпечують природне повторення й активізацію лексики. Важливим є поступовий перехід від рецептивного сприйняття слова до його продуктивного використання у власних висловлюваннях, що відповідає комунікативному підходу в освіті.

Кооперативне навчання знижує рівень тривожності під час мовленнєвих завдань, підсилює впевненість у власних силах і формує позитивну мотивацію. Атмосфера підтримки, взаємоповаги й партнерства дає змогу навіть слабшим учням долати бар'єр страху помилки та активно долучатися до мовленнєвої діяльності.

Використання автентичних матеріалів у такому форматі сприяє також формуванню навчальної автономії, адже учні навчаються самостійно шукати

інформацію, аналізувати тексти, зіставляти мовні явища та перевіряти значення слів. У майбутньому це формує вміння працювати з іншомовними джерелами без допомоги викладача, що є важливою складовою компетентності «навчатися впродовж життя».

Інтеграція автентичних матеріалів у кооперативне навчання не лише підвищує ефективність засвоєння лексики, а й перетворює процес вивчення іноземної мови на соціально й культурно значущий досвід. Вона поєднує когнітивний, емоційно-мотиваційний і соціальний аспекти навчання, стимулюючи розвиток мовленнєвої, соціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей. Таким чином, автентичний матеріал, впроваджений у кооперативне середовище, стає не просто джерелом лексики, а дієвим інструментом формування цілісної іншомовної особистості.

Література:

1. Безлюдна В. В., Неізвестна В. С. Застосування автентичних матеріалів як ефективного ресурсу вивчення англійської мови майбутніми педагогами у ЗВО. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, 2023. 2(28), 106–112.
2. Купчик Л. Є. Лінгводидактичні засади формування сучасної іншомовної компетенції школярів в умовах плюрилінгвізму (на прикладі німецькомовних країн). *Наукові записки. Серія: педагогіка*, 2014. №3, 110–116.
3. Коломійчук І. М. Автентичні матеріали як ефективний засіб забезпечення соціокультурного спрямування процесу навчання іноземної мови. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія: педагогіка і психологія*, 2017. 2(14), 102–105.
4. Лех О., Космірак Т. Формування лексичної компетентності учнів старших класів у процесі навчання англійської мови. *Іноземні мови в навчальних закладах*, 2022. №3, 108–113.
5. Пометун О. І., Гупан Н. В. Використання кооперативного навчання учнів у загальноосвітній школі в Україні: практика і проблеми. *«Педагогічна освіта в Україні»*, 2013, № 4, с. 29–34.